

" Áp dụng các biện pháp khắc khổ không phải là chuyện dễ làm .."

Trở lại Ủy ban Châu Âu, Brussels, 19/12/2011
REUTERS/Yves Herman

2011 là năm mà các cơ quan thẩm định tài chính là vua, toàn quyền hành động tín nhiệm không còn ảnh hưởng đến kinh tế và duy trì được tín nhiệm với các cơ quan thẩm định tài chính. Tiềm năng tăng trưởng yếu kém của khu vực đồng euro gây lo ngại.

Lần đầu tiên châu Âu điều chỉnh loạt áp dụng các biện pháp cắt giảm chi tiêu với hy vọng giảm quy mô khủng hoảng nợ công và duy trì được tín nhiệm với các cơ quan thẩm định tài chính. Tiềm năng tăng trưởng yếu kém của khu vực đồng euro gây lo ngại.

Giám đốc Quỹ Tiền tệ Quốc tế IMF bà Christine Lagarde cảnh báo : « Việc cơ chế kinh tế toàn cầu không mở rộng sáng sủa. Không mở rộng kinh tế nào trên thế giới, dù là những nước đang phát triển hay là các nền kinh tế công nghiệp tiên tiến, có thể đồng loạt ngoài vòng xoáy của khủng

hoàng. Đây là một cuộc khủng hoảng đang lan rộng với những tác động ngày càng nghiêm trọng ».

Do vậy, bà Lagarde kêu gọi tất cả các quốc gia trên thế giới cùng hợp lực để xoa tan đám mây đen đang bao phủ lên toàn cảnh kinh tế thế giới.

Châu Á điều chỉnh chính sách kinh tế toàn cầu ?

IMF dự phóng sẽ tăng trưởng toàn cầu vào năm 2012 sẽ là 4 %, kém hơn so với năm nay. Nhưng dù sao, thành quả đó có được chủ yếu là nhờ sự năng động của các nền kinh tế châu Á và cả châu Mỹ Latinh.

Theo bà Lagarde, hệ thống tài chính và ngân hàng tại hai châu lục này đã được củng cố các cuộc khủng hoảng những thập niên 1980- 1990 và kinh nghiệm này sẽ quý giá đối với thời điểm này.

Không chỉ IMF mà trong báo cáo được công bố vào cuối tháng 11/2011, Tổ chức Hợp tác và Phát triển Kinh tế OCDE cũng tin tưởng nhiều vào châu Á : theo OCDE, mức tăng trưởng dự báo cho sáu nền kinh tế khu vực Đông Nam Á là Indonesia, Malaysia, Philipines, Singapore, Thái Lan và Việt Nam sẽ đạt mức 5,0% trong năm 2011 và 5,6% trong giai đoạn 2012 – 2016.

So với những nền kinh tế trì trệ của OCDE, toàn khu vực Đông Nam Á sẽ có sự tăng trưởng ấn tượng cho tới năm 2016.

Một trong những điểm son của khu vực là các nước trong vùng này đang « chuyển hướng, lấy tăng trưởng nội địa làm đầu tàu và bắt đầu khai thác các ngành công nghệ xanh » cho chiến lược phát triển lâu dài.

Điểm nóng châu Âu

Giám đốc Quỹ Tiền tệ Quốc tế bà Lagarde được biết quan ngại về khủng hoảng tại châu Âu. Theo bà : tình trạng đình đốn kinh tế tại khu vực này và khủng hoảng tài chính mà châu Âu đang phải đối phó đã dẫn tới một sự mất niềm tin ở quy mô quốc tế và châu Âu, có nguy cơ đẩy cỗ xe kinh tế toàn cầu vào vòng luẩn quẩn của suy thoái.

Khủng hoảng nợ công của Hy Lạp kéo dài tới năm ngoái. Bắt đầu sang 2011 đã lan sang nhiều thành viên khác trong khối euro.

Các chính phủ của Ai Len, Bồ Đào Nha, Tây Ban Nha và ngay cả của Ý đã đổ, cũng chỉ vì vấn đề « cảm áo gò o tìn ». Ý là nền kinh tế thứ ba của khu vực euro.

Chính phủ của nhà tài phiệt Silvio Berlusconi đã vượt qua được cơn nhiễu sóng gió, vì những tai biến liên quan đến cá nhân ông thất vọng, những cuộc khủng hoảng đã phải « đứng hàng » khi nền công của nước Ý lên tới 1 900 tỷ euro, tổng nợ quốc gia với 120% tổng sản phẩm nội địa.

Tổ hợp nợ là ngay cả những thành viên « giàu có » như Áo hay Đức cũng trở thành mục tiêu tấn công của các thế lực tài chính.

Giáo sư nổi tiếng M^o, Paul Krugman, giải thưởng Nobel Kinh tế 2008, nêu lên một nghịch lý : Vienna từ nay trở thành duy trì chính sách chi tiêu công m^o, và cả khi m^o hãm đ^o c^o t^o l^o thất nghiệp m^o c^o thất p^o, và cả giải đ^o c^o n^o công m^o t^o m^o c^o trong giải h^o n^o của các nước s^o đ^o ng đ^o ng euro, và Áo cũng là một trong những nước hiếm hoi trong khu vực không bị thâm hụt các cân thanh toán.

Dù vậy nước Áo vẫn phải đi vay với lãi suất cao. Khác biệt với lãi suất spread khi các nhà cho Áo vay so với nước Đức ngày càng cao. Điều đó cho thấy, là những gì đang diễn ra tại châu Âu, phần nào vượt qua khỏi những « logic » kinh tế.

Còn nước Đức của thủ tướng Merkel thì trong đợt phát hành công trái phiêu lưu gần đây đã chốt với lợi nhuận huy động được vốn như ý muốn.

Nhìn đến tình hình nước Pháp, mức tiêu kéo t^o l^o thất nghiệp xuống còn 9 % trong năm nay là « niềm vui bất khả thi ».

Chính phủ đã liên tục cho ra đời hai kế hoạch thất nghiệp bù đắp trong ch^o a^o sáu tháng đ^o hy vọng giải đ^o c^o đi m^o tín nhiệm m^o c^o cao nhất là AAA, những các nước của Paris đến giải vốn ch^o a^o đ^o s^o c^o thuyết phục ba cơ quan thẩm định tài chính đầy quyền lực là Fitch, Standard & Poor's và Moody's.

Chỉ số chứng khoán CAC 40 của Pháp từ đầu năm tới nay giảm 20 %. Rủi ro như nhất là cả phiêu lưu của các ngân hàng.

Châu Âu điều chỉnh vì khủng hoảng nợ công

Vào lúc Châu Âu điều chỉnh vì ngân sách công, hàng chục thousand người đã nhún nhảy đuổi nhau ra đời ngân 27 nước trong Liên Hiệp Châu Âu nói chung và 17 thành viên kinh tế euro nói riêng vì họ không đưa ra được bất kỳ một biện pháp cụ thể nào để tháo gỡ bế tắc.

Giới pháp duy nhất mà các bên đưa ra và đã được áp dụng – kể cả những nước ngoài khu vực đồng euro như Anh Quốc – là cần rằng thi hành các biện pháp cắt giảm chi tiêu với mức đích giảm bớt chi ngân sách, hạn chế lạm phát công /GDP tiếp nay cho đến ít nhất là 2014 hòng giảm được mức tín nhiệm mức cao nhất.

Dù vậy, đến với Paris, ba chức A luôn bắt đầu và cho dù chính phủ của thủ tướng Fillon còn giữ được điểm son đó trên giấy tờ, nhưng theo đánh giá của các nhà tài chính, thì nước Pháp đã đi vào tình trạng tay ba chức A quý giá đó.

Trường hợp chính sách khắt khe : đây là biện pháp mất lòng dân vì đồng nghĩa với việc cắt giảm chi tiêu công cộng, giảm trợ cấp xã hội, giảm lương hưu, tăng thuế.

Tại Madrid hay Paris, tại Athènes, Roma hay Lisboa người dân đã nhún nhảy xuống đồng nghĩa như bày tỏ phản đối trước các chính sách khắt khe.

Trường hợp đài RFI chuyên gia Nicolas Bouzou, sáng lập viên cơ quan tư vấn kinh tế Asterès, giới thích với mức tiêu của chính sách này và không quên khuyến cáo đây là con dao hai lưỡi :

« Áp dụng các biện pháp khắt khe không phải là chuyện dễ làm và thường rất khó để thuyết phục được lòng vì chính phủ họ là phải cắt giảm các khoản chi tiêu mà trước hết là các khoản trợ cấp xã hội, họ là phải tăng thuế.

Đôi khi thì phải sợ đồng nghĩa với hai phương tiện này cùng một lúc : Một nhà nước phải áp dụng chính sách không được lòng dân này để giảm bớt chi ngân sách và qua đó trấn an các chức năng (như là các tập đoàn đầu tư của Mỹ, của các nước như Bồ Đào Nha hay Trung Quốc).

Đây là lựa chọn được công nhận thì có thể tiếp tục đi vay với lãi suất khoảng 2 hay 3 % như hiện tại. Nếu không thì Pháp chấp nhận sẽ phải đi vay với lãi suất cao hơn – có thể sẽ là 3,5 hay 4 %

Vấn đề đặt ra đối với một quốc gia là làm thế nào để mức tiêu giảm bớt chi ngân sách nhà nước không đè nặng lên mức tiêu tăng trưởng kinh tế.

Đối với châu Âu, chúng ta không nên vội đưa ra kết luận : có những nước cần nhanh chóng cắt giảm chi tiêu và giảm quy mô công đả lý lợi uy tín đối với các chức năng, như là trường hợp của các quốc gia vùng Địa Trung Hải.

Bên cạnh đó thì có những nước cần giảm thâm hụt ngân sách nhà nước để phòng ngừa hậu quả. Đây là trường hợp của Pháp. Cuối cùng thì cũng đã có những quốc gia như là Đức, đã rút 'trượt đi' trên vấn đề ngân sách.

Vì châu Âu đang lo lắng áp dụng chính sách cắt giảm chi tiêu phải chăng là hậu quả của khủng hoảng tài chính đã kéo dài từ 2008 hay còn thế hiện những mặt đe dọa sâu đậm hơn của mô hình kinh tế, tài chính châu Âu ? Chuyên gia kinh tế Nicolas Bouzou trả lời :

« Có lẽ là cả hai. Trường hợp từ năm 1970 vai trò của nhà nước đã không ngừng gia tăng. Các khoản chi tiêu công cộng qua đó cũng đã tăng theo.

Điều đó có nghĩa là đến một lúc nào đó người ta cần xét lại các chi tiêu của nhà nước. Tôi không muốn nói là chúng ta nên dẹp bỏ hẳn các chi tiêu công cộng, nhưng bắt buộc là nhà nước và các chính quyền địa phương không thể tiếp tục chi ra, trong lúc thu thu vào thì giảm đi vì tình hình kinh tế sa sút.

Tuy nhiên với khủng hoảng kinh tế 2008 ngân sách thêm chặt chẽ và 3 năm sau đó thì các chính quyền địa phương phải làm giảm quy mô vấn đề ngân sách chặt chẽ và bớt chi ngân sách.

Khủng hoảng khiến các hoạt động kinh tế bị đình đốn. Nhà nước phải tiếp cận với khu vực kinh tế tư nhân. Khủng hoảng đẩy số người thất nghiệp lên cao.

Trên cấp xã hội cho người mất việc qua đó cũng tăng. Trong khi thu thu vào thì ít đi, mà các khoản chi ra thì càng tăng lên. Thâm hụt ngân sách nhà nước 'phình lên' : đó là điều đáng ngại.

Đội viên ngân thành viên khu vực euro mà tình trạng tài chính đã căng thì rõ ràng khủng hoảng ngân 2008/2009 vừa qua là giọt nước làm tràn ly.

Khó khăn ở đây là châu Âu phải áp dụng chính sách cắt giảm chi tiêu vào thời điểm không thuận lợi, tức là vào lúc kinh tế chưa thể phục hồi sau khủng hoảng ngân

Đúng nhiên là các biện pháp cắt giảm trực tiếp xã hội, ngân hàng hay giảm các chi tiêu công cộng đã làm dấy lên một phong trào phản đối: dân chúng biểu tình tại nhiều nơi để bày tỏ phản đối trước các chương trình thắt lưng buộc bụng. Nhiều cuộc đình công tại Hy Lạp, Bồ Đào Nha, Ý, các quốc gia Anh, nhiều người dân vẫn cam chịu.

Vấn đề các khủng hoảng cắt giảm chi tiêu phải chăng là liệu thu nhập hộ gia đình đưa ra khỏi khủng hoảng ngân, chuyên gia kinh tế Nicolas Bouzou, sáng lập viên cơ quan tư vấn Astéres cho rằng áp dụng liệu thu nhập này với một mức tiền tệ cao giá như đồng euro hiện tại là một sai lầm:

«Euro hiện nay là một mức tiền tệ đang cao giá và điều này gây khó khăn cho ngành xuất khẩu của khu vực euro. Trong khi đó tại các miền khu vực kinh tế trên thế giới – tại Mỹ, Trung Quốc - đều muốn giảm mức tiền tệ để thúc đẩy xuất khẩu ra nước ngoài. Đây là điều khiến tôi lo ngại: châu Âu bắt buộc phải áp dụng chính sách thắt lưng buộc bụng. Nhưng áp dụng các biện pháp khác nhau trong bối cảnh đồng tiền đang tăng giá, là một trở ngại cho ngành xuất khẩu. Điều đó không khác nào là châu Âu chờ đợi một mức con đường, vượt bỏ một đồng tiền tăng trưởng kinh tế.

Thực tình mà nói Bruxelles phải bắt buộc phải giá xét liệu giá hối đoái của đồng euro vì nếu chúng ta áp dụng các biện pháp khác nhau trong bối cảnh 1 euro tương đương với 1,4 hay 1,5 đô la thì khỏi euro khó mà thoát ra khỏi bế tắc».

Tuy nhiên, nước Đức là một ngoại lệ: ngành xuất khẩu của Đức vẫn rất năng động và cân bằng ngân sách của chính quyền Berlin không bị thiếu hụt như trường hợp của phần còn lại trong khu vực euro.

Đó là một trong những lý do vì sao đang diễn ra cuộc đấu sức giữa Đức với Pháp - hay nói đúng hơn là giữa Đức với một số các nước trong khu vực đồng euro.

2011, châu Âu điều đ⋮ ng vì kh⋮ ng ho⋮ ng n⋮ công

Tác Giả: Thanh Hà

Thứ Ba, 27 Tháng 12 Năm 2011 21:52

Có l⋮ chính nh⋮ ng quy⋮ n l⋮ i cá nhân ⋮ y đ⋮ n t⋮ i tình tr⋮ ng « tê li⋮ t » trong vi⋮ c gi⋮ i quy⋮ t kh⋮ ng ho⋮ ng tài chính châu Âu đã kéo dài th⋮ c ra là t⋮ h⋮ n 1 năm nay.